DECLARACIÓ DE LA COORDINADORA CATALANA D'AJUNTAMENTS SOLIDARIS AMB EL POBLE SAHRAUÍ (CCASPS) AMB MOTIU DEL 50è ANIVERSARI DELS ACORDS TRIPARTITS DE MADRID

En un context global marcat per conflictes prolongats que reclamen l'atenció i l'acció de la comunitat internacional per assolir solucions justes i duradores, destaca el cas del Sàhara Occidental. Es tracta d'un conflicte llarg, sovint oblidat, i amb el qual l'Estat espanyol manté una important responsabilitat històrica. El 14 de novembre de 1975, ara fa cinquanta anys, l'Estat espanyol va signar els anomenats Acords Tripartits de Madrid, pels quals va transferir l'administració del Sàhara Occidental al Regne del Marroc i Mauritània. No obstant això, l'any 1979, amb la signatura dels Acords d'Alger amb el Front Polisario, Mauritània va retirar-se del territori i va renunciar a qualsevol reivindicació de sobirania.

Abans de la signatura dels Acords Tripartits de Madrid, diverses instàncies internacionals van reconèixer que el marc jurídic internacional avalava el dret del poble sahrauí a l'autodeterminació. La signatura d'aquests acords va contravenir, per tant, aquestes disposicions. Un exemple rellevant és la resolució 3292 (1974) de l'Assemblea General de les Nacions Unides, que instava l'Estat espanyol, com a potència administradora, a respectar el dret del poble sahrauí a l'autodeterminació. El document també sol·licitava al Tribunal Internacional de Justícia de la Haia que emetés una opinió consultiva sobre l'existència de vincles jurídics de sobirania entre el Sàhara Occidental i el Regne del Marroc i Mauritània que poguessin afectar la independència del territori. El 16 d'octubre de 1975, el Tribunal va concloure que els vincles històrics del Sàhara Occidental amb el Regne del Marroc i Mauritània eren insuficients per establir sobirania i que no podien anul·lar el dret del poble sahrauí a l'autodeterminació.

Posteriorment, també en el marc de les Nacions Unides, el Consell de Seguretat va adoptar les resolucions 377 (1975), 379 (1975) i 380 (1975), que exigien al Regne del Marroc que posés fi a l'ocupació il·legal del Sàhara Occidental, iniciada el 6 de novembre de 1975 amb la Marxa Verda. Malgrat aquests pronunciaments internacionals, l'Estat espanyol va signar els Acords Tripartits de Madrid, vulnerant el dret del poble sahrauí a l'autodeterminació.

En aquest sentit, és important recordar que els acords de pau signats l'any 1991 i la resolució 690 (1991) del Consell de Seguretat de les Nacions Unides preveuen la celebració d'un referèndum d'autodeterminació com la solució justa i definitiva del conflicte. El suport expressat pel govern espanyol, l'any 2022, al Pla d'Autonomia proposat pel Regne del Marroc el 2007 és un nou entrebanc pel legítim dret a l'autodeterminació del poble sahrauí. De la mateixa manera, també ho és la recentment aprovada resolució 2797 (2025) del Consell de Seguretat de les Nacions Unides que, per primera vegada, considera el Pla d'Autonomia com la "solució més viable per al conflicte del Sàhara Occidental".

Per aquest motiu, cinquanta anys després de la signatura dels Acords Tripartits de Madrid, els municipis que formem part de la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí (CCASPS) reiterem el nostre compromís amb el poble sahrauí, que continua lluitant pel seu lliure exercici del dret a l'autodeterminació i per un procés de descolonització encara pendent.

És per tot això que acordem:

1. **Condemnar** la signatura dels Acords Tripartits de Madrid, que van permetre l'ocupació del Sàhara Occidental per part del Regne del Marroc i Mauritània.

2. **Rebutjar** qualsevol solució per al conflicte que contravingui el dret inalienable del poble sahrauí a l'autodeterminació, reconegut per l'Assemblea General de les Nacions Unides en la resolució 1514 (1960), relativa a la Declaració sobre la Concessió de la Independència als Països i Pobles Colonials.

3. **Demanar** al govern espanyol, com a potència administradora del territori, que reconsideri la seva posició i retorni al referèndum d'autodeterminació com a solució pel conflicte del Sàhara Occidental.

4. **Instar** les institucions catalanes, espanyoles, europees i la comunitat internacional a complir la seva responsabilitat en la recerca d'una solució justa i duradora pel conflicte, basada en el dret a l'autodeterminació del poble sahrauí.

5. **Denunciar** la vulneració dels drets humans als territoris ocupats del Sàhara Occidental per part del Regne del Marroc, exigint-li posar fi a la repressió i implementar mesures de justícia restaurativa, i **reclamar** a les Nacions Unides promoure de manera activa la inclusió d'un mecanisme d'observació i protecció dels drets humans de la població sahrauí per part de la MINURSO.

6. **Denunciar** els acords i les activitats econòmiques que contribueixen a l'espoli i esgotament dels recursos naturals del Sàhara Occidental, sense comptar amb l'acord del legítim representant del poble sahrauí, el Front Polisario, tal com han determinat sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

7. **Sol·licitar** al govern espanyol la reforma urgent del Reglament de reconeixement de l'estatut d'apàtrida per a garantir que es cobreixin les necessitats de protecció de les persones sahrauís que en són sol·licitants al territori de l'Estat espanyol.

8. **Recomanar** als municipis catalans, tant socis com no socis de la CCASPS, a no donar suport institucional ni logístic a activitats o celebracions que puguin legitimar l'ocupació del Sàhara Occidental als seus municipis, i a manifestar la seva disconformitat amb qualsevol iniciativa d'aquest tipus.

9. **Reiterar** el compromís de la CCASPS i dels ajuntaments catalans que en formen part amb la solidaritat i el suport polític, humanitari i institucional al poble sahrauí, i de col·laborar amb les entitats locals de solidaritat amb el poble sahrauí, a través dels projectes de cooperació i d'acció humanitària que garanteixen els drets humans de les persones sahrauís.

14 de novembre de 2025